

Research Paper

Comparison investigating of knowledge sharing status and factors affecting it among faculty members of the faculty of veterinary medicine and basic sciences of Shahid Chamran University of Ahvaz and faculty of basic Sciences of Jundishapur University of Ahvaz

Shahnaz Khademizadeh^{1*}, A. Hossein Farajpahlou², Ashraf Haidarzadeh³

1. Assistant Professor, Department of Information Science and knowledge , Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
2. Professor, Department of Information Science and knowledge , Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
3. Master knowledge and information science Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran

Article Info.

Received: 2018/02/11

Accepted: 2018/11/03

Abstract

Background and Objectives: The main aim of this research was comparison investigating of knowledge sharing status and factors affecting it among faculty members of the faculty of veterinary medicine and basic sciences of Shahid Chamran University of Ahvaz and faculty of basic Sciences of Jundishapur University of Ahvaz. In pursuit of this goal, the specific goals that was followed were. Determining the status of knowledge sharing from knowledge sharing infrastructure such as cultural structure, human structure, information and communication technology structure, leadership and management strategies, structural and administrative factors, and tendency to share knowledge.

Methodology: The present research is a descriptive survey. The data collection has been done by using a questionnaire tool which was devised based on the Porsrajian, Olia and Soltani Ali Abadi (2013) and Rezaei's questionnaire (2013) and in personality type section was devised based on the Michelle Guella's questionnaire. The research population was all faculty members (167 peoples) of faculty members of veterinary medicine and basic sciences of Shahid Chamran University of Ahvaz and faculty of basic sciences of Jundishapur University of Ahvaz in 2016-2017 Which is done by census method. To analyze of the demographic information of questionnaire, as well as to finding out to the status of knowledge sharing infrastructure from the viewpoint of faculty members, descriptive statistics techniques were used and for analyze the opinions of respondents regarding to knowledge sharing infrastructure, inferential statistics techniques such as sample single t-test and one-way analysis of variance analysis were used.

Findings: In terms of comparison between the three colleges, the results of the research indicate that the faculty of veterinary medicine is better than other faculties studied in terms of the status of knowledge

sharing infrastructure. It seems that the reason for this superiority is thematic affinity and the relationship between the disciplines and trends in the faculty. While the Faculty of Basic Sciences of Shahid Chamran University of Ahvaz, due to the dispersion of disciplines, has the weakest situation in the three faculties. The results of this research indicate that the faculty members of the faculties of science and veterinary of Shahid Chamran University of Ahvaz and the faculty of basic sciences of medicine of Jundishapur University of Ahvaz are tendency to share knowledge and the knowledge sharing infrastructure of information and communication technology infrastructure is in good condition but other infrastructures such as cultural infrastructure, human infrastructure, leadership and management strategies infrastructure and the structural and administrative factors infrastructure are below of average condition. By comparing the status of two Universities, Shahid Chamran University of Ahvaz and Jundishapur University of medical sciences of Ahvaz in terms of the cultural structure there are difference and in the other structures a similar situation is observed in both Universities. Strategies for strengthening cultural infrastructure include holding conferences and gatherings on the importance of sharing knowledge, opportunities and benefits brought about by the sharing of knowledge for the university and the promotion of a national and international rank for the university. The material and spiritual appreciation of the members for their activities in achieving the goals of the organization, and that if members of the faculty are convinced of their faculty in realizing their organizational goals and are convinced of their scientific cooperation and appreciation of their activities in this field, the necessary trust between the members And management is formed to collaborate on the achievement of organizational goals.

Discussion: In relation to the information and communication technology infrastructure, the needs of information system users should be weighed against the ease of sharing knowledge, and action is needed to address the shortcomings. To support the technical systems used by the faculty, specialist staff should be employed. One of the ways to strengthen the structural-administrative infrastructure is to promote the further development of communication between faculty members, to consider more business meetings for face-to-face discussion for faculty members and the use of cyberspace in this field. Considering the importance of the role of organization management in culture, the implementation and support of the knowledge sharing process, as well as the effective role of management in encouraging and motivating members to participate in knowledge sharing activities, should take appropriate measures in this regard, and manage the university towards sharing The knowledge and the importance and advantages of this were justified. This requires an expert to plan and implement programs for familiarizing management with the discussion of knowledge sharing and the importance of this, as well as acting as a university management consultant in relation to the implementation of knowledge sharing programs in this area that knowledge and information science experts are due to mastering On this area are the best options in this regard.

Keywords: *knowledge sharing, Infrastructure knowledge sharing, universities libraries, organization factor*

---

*Corresponding author:
Email: s.khademi@scu.ac.ir.
sh_khademizadeh@yahoo.com

©2019 Published by Shahid Chamran
University of Ahvaz

How to Cite:

Khademizadeh, Sh., Farajpahlou, A.H., Haidarzadeh, A. (2019). Comparison investigating of knowledge sharing status and factors affecting it among faculty members of the faculty of veterinary medicine and basic sciences of Shahid Chamran University of Ahvaz and faculty of basic Sciences of Jundishapur University of Ahvaz. *Journal of Studies in Library and Information Science*, 11(1): 105-120.

بررسی مقایسه‌ای وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر آن در میان اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و علوم دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

شهناز خادمی زاده^{۱*}، عبدالحسین فرج پهلوی^۲، اشرف حیدرزاده^۳

۱. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران
۲. استاد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران
۳. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

اطلاعات مقاله

تاریخ پذیرش: ۹۷/۰۸/۱۲

تاریخ دریافت: ۹۶/۱۱/۲۲

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی مقایسه‌ای وضعیت اشتراک دانش در میان اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بوده است. **روش‌شناسی:** پژوهش حاضر از نوع توصیفی است که به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه پژوهش را کلیه اعضای هیأت علمی (۱۶۷ نفر) دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز تشکیل می‌دهند. جامعه پژوهش با روش سرشماری صورت گرفت. ابزار گردآوری داده‌های، با استفاده از پرسشنامه‌ای انجام شده است که بر مبنای یافته‌های پژوهش Poursrajian, Olia and Soltani (۱۳۹۲) و نیز پرسشنامه Rezaei (۱۳۹۲) تدوین شده بود.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که از نظر اعضای هیأت علمی دانشکده‌های علوم و دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، زیرساخت‌های اشتراک دانش از جمله زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، زیرساخت فرهنگی، زیرساخت انسانی، زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی و زیرساخت ساختاری و اداری و تمایل اساتید به اشتراک دانش در وضعیت نسبتاً مطلوب وجود دارد. در مقایسه وضعیت دو دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از لحاظ زیرساخت فرهنگی تفاوت‌هایی مشاهده می‌شود و در سایر زیرساخت‌ها وضعیت مشابهی در هر دو دانشگاه وجود دارد. **نتیجه‌گیری:** وضعیت زیرساخت‌های اشتراک دانش در دو دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در حد متوسط قرار دارد. به نظر می‌رسد با پیاده‌سازی برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تر از طرف بخش مدیریت دانش و نیز حمایت‌های مدیریتی در دو دانشگاه می‌توان وضعیت بهتری را در این رابطه رقم زد.

کلیدواژه‌ها: اشتراک دانش، زیرساخت‌ها، اعضای هیأت علمی، دانشگاه شهید چمران اهواز

*نویسنده مسئول (ایمیل: s.khademi@scu.ac.ir, sh_khademizadeh@yahoo.com)

استاد به این مقاله:

خادمی زاده، شهناز، فرج‌پهلوی، عبدالحسین، حیدرزاده، اشرف (۱۳۹۸). بررسی مقایسه‌ای وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر آن در میان اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و علوم دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز. *مطالعات کتابداری و علم اطلاعات*، ۱۱ (۱): ۱۰۵-۱۲۰

مقدمه و بیان مسئله

در جوامع امروز که به عنوان جوامع دانش-محور شناخته می‌شوند، دانش به عنوان یک مزیت رقابتی مؤثر به ویژه در سازمان‌ها به شمار می‌آید. (Drucker, P., 1993) مهم‌ترین منبع ثروت در جامعه فراسرمایه‌داری را دانش و اطلاعات می‌داند. (Davenport & Prusak, 1998) معتقدند که دانش ترکیب سیالی است از تجارب، ارزش‌ها، اطلاعات زمینه‌ای و تفکر حرفه‌ای که چارچوبی را برای ارزیابی و ارائه تجربیات و اطلاعات جدید فراهم می‌کند. در شرایط و فضای جوامع امروز مدیریت و بهره‌برداری از دانش ضرورت دارد. دانش تنها زمانی ارزش ویژه‌ی خود را پیدا می‌کند که به مرحله کاربردی و قابل استفاده بودن برسد، و این مرحله فقط با مدیریت دانش اتفاق خواهد افتاد. نویسندگان زیادی با نظرات و دیدگاه‌های متفاوت به تعریف مدیریت دانش پرداخته‌اند که از آن جمله می‌توان به تعریف (Debowski, 2006) اشاره کرد که مدیریت دانش را فرایند شناسایی، طبقه‌بندی، سازماندهی و توزیع سرمایه ذهنی - که برای عملکرد بلند مدت سازمان حیاتی می‌باشد - معرفی کرده است. (Manasco, 2000) برای مدیریت دانش چهار مرحله تعریف می‌کند: آشکارسازی دانش، ایجاد گرایش به سوی دانش، فرهنگ‌سازی برای به اشتراک‌گذاری دانش، و زیرسازی برای توزیع دانش. اکثر متخصصان از جمله نوناکا و تاکه اوچی^۱، باک و کیم^۲، ژانگ و فایرمن^۳ و هانگ^۴ در زمینه مدیریت دانش اعتقاد دارند که از مهمترین و قابل توجه‌ترین مراحل فرایند مدیریت دانش، اشتراک دانش است. نوناکا و تاکه اوچی (۱۹۹۴) (Attafar et al., 2006) در نظریه دانش آفرینی سازمانی، اشتراک دانش، مهارت‌ها و تجارب افراد در سازمان را نخستین گام اساسی در خلق و مدیریت دانش قلمداد می‌کنند. (Bock & Kim, 2002) اشتراک دانش را مهمترین و اساسی‌ترین بخش از فرایند مدیریت دانش در سازمان معرفی کرده‌اند. (Zhang & Faerman, 2004) یکی از عوامل کلیدی و مهم در مدیریت دانش را توانایی سازمان‌ها در به اشتراک‌گذاری دانش می‌دانند. (Hong, 2011) اشتراک دانش را به عنوان یک فعالیت پیچیده ولی ارزش آفرین، بنیاد و پایه‌ی بسیاری از استراتژی‌های مدیریت سازمان می‌داند. در سال‌های اخیر شعار دانش قدرت است، به شعار اشتراک دانش قدرت است تغییر یافته است (Danae fard et al., 2011). با توجه به اهمیت و جایگاه ویژه اشتراک دانش در فرایند مدیریت دانش، بررسی وضعیت اشتراک دانش از ضروریات روند موفقیت یک سازمان می‌باشد.

بنا به گفته (Kim, 2008) در صورتی که فرهنگ به اشتراک‌گذاری دانش در محیط دانشگاهی پذیرفته شود، تعامل علمی حاصل از پذیرش این فرهنگ توسط اعضای هیات علمی، امکان ایجاد آموزش کارآمد و یادگیری اثر بخش را فراهم می‌نماید. (kim & Lie, 2007) اظهار می‌دارد اشتراک دانش در سازمان، به تولید دانش منجر می‌شود و در نهایت بهبود و اثربخشی عملکرد سازمانی را در پی خواهد داشت. محققانی همچون (Kim & Lee, Sanderson & Zhang) معتقدند اشتراک دانش به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل در مدیریت دانش، محسوب می‌شود. با پذیرفته شدن دانش به عنوان یک منبع راهبردی برای سازمان‌ها و اهمیت آن در میزان توانایی و پایداری یک سازمان در فضای رقابتی، نیاز مبرمی به بررسی وضعیت اشتراک دانش و به کارگیری دانش در سازمان‌ها به وجود آمده است.

از بخش‌ها و مؤسساتی که تأثیر غیر قابل انکاری در جامعه دارند مؤسسات آموزش عالی هستند. آموزش عالی با تربیت نیروی انسانی متخصص و آموزش دیده، محور توسعه جوامع محسوب می‌شود. از سازمان‌هایی که مهمترین سرمایه‌ی خود را

1. Nonaka & Takeuchi
2. Bock & Kim
3. Zhang & Faerman
4. Hong

دانش می‌دانند و در پیشبرد اهداف خود بر دانش نیروی انسانی خود تکیه می‌زنند، می‌توان به دانشگاه‌ها در جایگاه ویژه‌ای اشاره کرد. در اکثر کشورها، حل مسائل و رفع نیازهای توسعه‌ی ملی بر عهده دانشگاه و دانشگاهیان است (Ghasemi, 1391). دانشگاه شهید چمران اهواز که به عنوان بزرگترین دانشگاه جامع و مادر در منطقه جنوب غرب کشور مطرح است در سال‌های اخیر (۱۳۹۴) از جایگاه بالای علمی خود فاصله گرفته است و رتبه علمی این دانشگاه نسبت به سال‌های قبل به صورت قابل توجهی پایین آمده است، بر اساس رتبه‌بندی پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC) دانشگاه شهید چمران اهواز در رتبه‌بندی سال ۱۳۹۱-۱۳۹۲ در رتبه ۱۳ دانشگاه‌های ایران قرار داشته، و در سال ۱۳۹۳-۱۳۹۴ در رتبه ۱۶، و بر اساس همین رتبه‌بندی در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵ این دانشگاه در رتبه ۲۱ کشوری قرار گرفته است. با توجه به روش‌شناسی نظام ملی رتبه‌بندی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در سال ۱۳۹۵ که در آن بیشترین وزن (۵۸٪) به پژوهش و بعد از آن به آموزش (۲۸٪) مربوط می‌شود، بیانگر تأثیر پررنگ پژوهش در این رتبه‌بندی است. با توجه به تأثیر قابل توجه اعضای هیأت علمی چه در بخش پژوهش، آموزش و ... و همچنین با در نظر گرفتن سهم بالای پژوهش در این نظام رتبه‌بندی به نظر می‌رسد پیاده‌سازی اشتراک دانش در بین اعضاء هیأت علمی و توجه ویژه به این امر می‌تواند از عوامل تأثیرگذار در ارتقاء جایگاه دانشگاه باشد.

از طرف دیگر، با توجه به مسئولیت و وظایف عضو هیأت علمی که بر اساس ماده ۲۲ تکالیف عمومی اعضاء هیأت علمی بر شش فعالیت اساسی شامل: فعالیت فرهنگی، تربیتی و اجتماعی؛ فعالیت‌های آموزشی، نظری و عملی، فعالیت پژوهشی و فناوری؛ فعالیت علمی و اجرایی؛ راهنمایی دانشجوی و سایر خدمات دانشگاهی؛ همکاری تخصصی با حوزه کاربردی مرتبط استوار است (آخرین نسخه آیین‌نامه استخدامی اعضاء هیأت علمی، ۱۳۹۵). اعضاء هیأت علمی به عنوان تأثیرگذارترین افراد شاغل در دانشگاه محسوب می‌شوند که به تربیت و آموزش نیروی انسانی اشتغال دارند و در هدایت جوامع به سمت پیشرفت و توسعه نقش کلیدی را ایفا می‌کنند. اعضاء هیأت علمی به عنوان افرادی که دانش ضمنی و عینی در اختیار آنان است، به عنوان افراد تأثیرگذار در جامعه و به طور ویژه در دانشگاه می‌توانند با به اشتراک گذاشتن دانش خود با همکاران، کیفیت فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی و سایر خدمات خود را در دانشگاه بالا برده و دانشگاه را در رسیدن به اهداف و موفقیت در رقابت با سایر دانشگاه‌ها به طور مؤثرتری یاری رسانند.

با توجه به نقش مؤثر اشتراک دانش در موفقیت و ارتقای سطح دانشگاه، برنامه‌ریزی در جهت پیاده‌سازی اشتراک دانش از طرف مدیران و مسئولان دانشگاه شهید چمران اهواز ضروری است. در جهت تدوین یک برنامه‌ریزی دقیق نیاز به فراهم‌آوری اطلاعاتی در زمینه وضعیت اشتراک دانش و شرایط لازم برای پیاده‌سازی اشتراک دانش می‌باشد از ضروریات این امر شناسایی زیرساخت‌های اشتراک دانش و بررسی وضعیت این زیرساخت‌ها در دانشگاه شهید چمران اهواز می‌باشد.

برای رسیدن به نتایج دقیق‌تر و کاربردی‌تر بنا بر انجام کار مقایسه‌ای گذاشته شد. دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز به دلیل مجاورت با دانشگاه شهید چمران اهواز، جهت مقایسه وضعیت اشتراک دانش با این دانشگاه انتخاب شد. برای این کار باید دانشکده‌هایی با ماهیت نزدیک به هم از هر دو دانشگاه انتخاب می‌شدند. به همین دلیل دانشکده علوم پایه و دانشکده دامپزشکی از دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی که ماهیتی نزدیک به هم دارند انتخاب شدند. لذا پژوهش حاضر در پی بررسی وضعیت زیرساخت‌هایی نظیر زیرساخت فرهنگی، زیرساخت انسانی، زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی و زیرساخت ساختاری- اداری برای به اشتراک‌گذاری دانش در میان اعضاء هیأت علمی دانشکده‌های علوم پایه و دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز و مقایسه با وضعیت اشتراک دانش دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز است تا از این طریق اطلاعات مورد نیاز در این زمینه فراهم شود و در جهت برنامه‌ریزی برای پیاده‌سازی اشتراک دانش در میان اعضاء هیأت علمی در اختیار مسئولان و مدیران دانشگاه قرار داده شود. با انجام این پژوهش نقاط ضعف و قوت در این زمینه شناسایی می‌شود و برای

خادمی‌زاده و همکاران: بررسی مقایسه‌ای وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر آن ...

پیاده‌سازی اشتراک دانش در میان اعضای هیأت علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در پژوهش حاضر پژوهشگر به دنبال این است که دریابد وضعیت اشتراک دانش در بین اعضای هیأت علمی دانشکده‌های دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟ وضعیت اشتراک دانش در بین اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز نسبت به دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز چگونه است؟

سؤالات پژوهش

برای رسیدن به هدف اصلی پژوهش حاضر که تعیین وضعیت زیرساخت‌های اشتراک دانش در میان اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی، دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز و مقایسه وضعیت اشتراک دانش در این دو دانشگاه می‌باشد، پاسخگویی به سؤالات زیر ضروری است.

۱. وضعیت اشتراک دانش از لحاظ زیرساخت فرهنگی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ چگونه است؟

۲. وضعیت اشتراک دانش از لحاظ زیرساخت انسانی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ چگونه است؟

۳. وضعیت اشتراک دانش از لحاظ زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ چگونه است؟

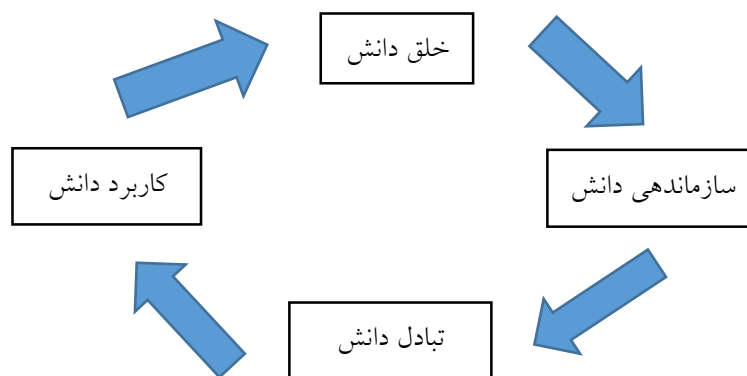
۴. وضعیت اشتراک دانش از لحاظ زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ چگونه است؟

۵. وضعیت اشتراک دانش از لحاظ زیرساخت ساختاری - اداری از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ چگونه است؟

۶. به لحاظ تطبیقی وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر این امر در دانشکده‌های دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از نظر زیرساخت فرهنگی، زیرساخت انسانی، زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی، زیرساخت ساختاری- اداری، وضعیت تمایل به اشتراک دانش و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی چگونه است؟

مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش

Jashpara در سال ۲۰۰۴ مدیریت دانش را به یک فرایند ۴ حلقه‌ای تعریف میکند. آنها این فرایند را شامل خلق، سازماندهی، تبادل یا اشاعه دانش، و کاربرد دانش می‌داند.

شکل ۱: چرخه مدیریت دانش آشوک جاشپارا (۲۰۰۴)

Figure 1: The Knowledge Management Cycle of Ashkhash Kashpara (2004)

خلق دانش؛ خلق دانش نقش کلیدی در رشد یک سازمان ایفا می کند. (Hoegl & Schulze, 2005) معتقدند در حالی که تلاش های کلی شامل تسخیر (اخذ^۲)، دسترسی و انتقال دانش می تواند منجر به کارایی فزاینده ای شود، خلق دانش کلید رشد است. (1382) Theoretical خلق دانش را فرایندی بی پایان شامل خلق ایده های جدید، شناخت الگوهای تازه، و ترکیب قواعد جدا از یکدیگر و ایجاد فرایندهای جدید به منظور ایجاد دانش می داند. همه ی ابزارهای مشارکتی که در جهت بدست آوردن دانش مورد استفاده قرار می گیرند، در خلق دانش مؤثرند.

سازماندهی دانش؛ مرحله دوم که ذخیره دانش نیز نامیده می شود. سازماندهی، ثبت و ضبط و حفاظت از دانش خلق شده انجام می شود. در این راستا صاحب نظران از جمله (Ding & Corby, 1999)، (Kogut, 1992)، (Beckett, 2000) به مهم ترین عاملی که در این زمینه وجود دارد یعنی حافظه ی سازمانی اشاره می کنند و آن به معنای توانایی سازمان در حفظ و نگهداری دانش می باشد. راه اندازی و بکارگیری حافظه سازمانی، یکی از مهم ترین راهکارهای مدیریت منابع فکری سازمان می باشد. (Ding & Corby, 1999) معتقدند که حافظه سازمانی، صرفاً توانایی نگهداری دانش های صریح را دارد. سازمان ها برای ایجاد مدیریت دانش کارا نباید تنها به ایجاد و استفاده از حافظه سازمانی اکتفا کنند. دینگ و کاریبی از حافظه دیگری تحت عنوان حافظه فردی یاد می کند. موفقیت مدیریت دانش مستلزم کنار هم قرار گرفتن دو نوع حافظه سازمانی و فردی است.

تبادل و اشتراک گذاری دانش؛ یعنی آنچه را که افراد می دانند با یکدیگر به اشتراک بگذارند. مدیریت دانش نیازمند مهیاسازی شرایط، سیاست ها، سازوکارها و فناوری های مناسب برای تسهیم دانش است. (Rabi'i & Maali, 1391) معتقدند که تسهیم دانش بیش از هر چیزی بر جنبه های فرهنگی تمرکز دارد و همچنین یافتن توازن صحیح و مناسب میان تسهیم و ذخیره دانش را یک هنر می دانند.

کاربرد دانش؛ آخرین مرحله از چرخه ی مدیریت دانش، کاربرد دانش است، همین مرحله می تواند نقطه ای برای شروع فرایندی جدید باشد. می توان گفت همه مراحل قبلی این چرخه در خدمت مرحله پایانی هستند و همه فعالیت های انجام شده

- 1 . Knowledge Creation
- 2 . Capture
- 3 . Knowledge Organization
- 4 . Knowledge Sharing
- 5 . Knowledge Application

در این مراحل در جهت مفید بودن و کاربردی بودن دانش برای سازمان مربوطه هستند. منبع مزیت رقابتی بیش از آنکه در خود دانش نهفته باشد در کاربرد دانش نهفته است. (Gottschalk, 2007) تمام هدف مدیریت دانش در این مرحله از فرایند مدیریت دانش نهفته است و این در آمیختن دانش با عمل خلاصه می‌شود.

از پژوهش‌های خارجی انجام شده در رابطه با اشتراک دانش در محیط‌های آموزشی می‌توان به پژوهش‌های (Cheng, al et, 2001)، (kim, 2008)، (Sohail, & Daud, 2009)، (Sujata, & Santosh, 2016) و (Ahmad, 2017) اشاره کرد. پژوهش‌های انجام شده داخل کشور در این زمینه پژوهش خاتمیان فرد و پریخ (۱۳۸۸)، خاکپور و همکاران (۱۳۸۸)، پژوهش حسین قلی‌زاده و میرکمالی (۱۳۸۹) را می‌توان نام برد که عامل مشترک معرفی شده در این پژوهش‌ها فرهنگ سازمانی است. از جدیدترین پژوهش‌های انجام شده در این زمینه در داخل کشور می‌توان به پژوهش‌های جعفرزاده کرمانی (۱۳۹۴)، سلیمان‌پور، فرج‌پهلوی و دهداری‌راد (۱۳۹۵) اشاره کرد و همچنین می‌توان به پژوهش سالخورده، رحیمی و زارع (۱۳۹۵) اشاره کرد که به فرهنگ سازمان به عنوان مهمترین عامل تأثیرگذار بر اشتراک دانش اشاره کرده است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی است که به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه پژوهش حاضر که به علت محدود بودن اعضای جامعه با روش سرشماری انتخاب شدند را ۱۶۷ نفر از اعضای هیأت علمی، از جمله ۳۲ نفر از دانشکده دامپزشکی و ۶۹ نفر از دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و نیز ۶۶ نفر از دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز تشکیل دادند که در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ مشغول به فعالیت هستند. پس از توزیع پرسشنامه‌ها در بین جامعه پژوهش (۱۶۷ نفر)، تعداد ۱۱۵ پرسشنامه (۶۸/۸۶ درصد) برگشت داده شد. علت انتخاب این جامعه، ماهیت مشابه رشته‌های موجود در این دانشکده‌ها در دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه علوم پزشکی می‌باشد.

در این پژوهش جهت اندازه‌گیری متغیرهای مورد مطالعه، از ابزار پرسشنامه استفاده شد که اساس آن بر مبنای یافته‌های پژوهش پورسراجیان، اولیاء و سلطانی‌آبادی (۱۳۹۲) می‌باشد که در قالب پنج زیر ساخت فرهنگی، عوامل انسانی، فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، راهبردهای مدیریتی و عوامل ساختاری-اداری و ۳۴ عامل کلیدی مؤثر در فرایند اشتراک دانش آمده است. علاوه بر این، برای عامل "تمایل به اشتراک دانش" که به عنوان یکی از زیر ساخت‌ها در نظر گرفته شد، در حد نیاز، از گویه‌های مرتبط با این مفهوم از پرسشنامه رضایی (۱۳۹۲) استفاده شد. هم‌چنین از پرسشنامه تیپ شخصیتی میشل گوکلن^۲ جهت سنجش تیپ شخصیتی جامعه پژوهش استفاده شده است. روایی پرسشنامه توسط شش تن از اساتید علم اطلاعات و دانش‌شناسی تأیید شد و پایایی آن نیز با محاسبه آلفای کرونباخ سنجیده شد که در نتیجه عدد ۰/۸۰ بدست آمد که بیانگر اعتبار پرسشنامه از نظر آماری می‌باشد.

در این پژوهش، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک نرم‌افزار spss نسخه ۲۲، از تکنیک‌های آمار توصیفی مانند جداول توزیع فراوانی، درصد و میانگین، انحراف و خطای استاندارد میانگین برای اطلاعات جمعیت‌شناختی و توصیف گویه‌های پرسشنامه استفاده شد. علاوه بر این، برای تعیین وضعیت اشتراک دانش از لحاظ زیر ساخت‌های موجود در دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه علوم پزشکی اهواز و برای مقایسه و تجزیه و تحلیل و پاسخگویی به سؤالات پژوهش از آزمون تی تک نمونه‌ای، تحلیل واریانس یک راهه و دوره‌ها استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در این قسمت، یافته‌های پژوهش در دو بعد جمعیت‌شناختی و زیرساخت‌های اشتراک دانش ارائه می‌شوند.

الف. اطلاعات جمعیت‌شناختی:

اطلاعات جمعیت‌شناختی پژوهش حاضر بیانگر این است که از میان ۱۱۵ نفر از کل اعضای هیأت علمی پاسخ‌دهنده به پرسشنامه پژوهش ۵۷/۴ درصد از اعضای هیأت علمی دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز، ۲۸/۷ درصد اعضای هیأت علمی دانشکده علوم دانشگاه شهید چمران اهواز و ۱۳/۹ درصد از اعضای هیأت دانشکده دامپزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز می‌باشند. همچنین ۶۰/۹ درصد از جمعیت پاسخ‌دهنده را مرد و ۳۹/۱ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. بیشترین فراوانی مربوط به تحصیلات، متعلق به دکتری با ۹۱/۳ و کمترین آن با ۰/۹ درصد متعلق به کارشناسی است. ۴۰/۹ درصد پاسخ‌دهندگان دارای سابقه ۱ تا ۱۰ و ۱/۷ درصد دارای سابقه ۳۰ به بالا می‌باشند.

ب. وضعیت زیرساخت‌های اشتراک دانش در دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه علوم پزشکی اهواز:

در این بخش بر اساس سؤالات پژوهش به بیان وضعیت زیرساخت‌های اشتراک دانش از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و علوم دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه دانشگاه جندی شاپور اهواز پرداخته شده است. برای پاسخ به سؤالات پژوهش، میانگین، اختلاف میانگین، آماره آزمون t و سطح معناداری زیرساخت‌های اشتراک دانش شامل زیرساخت فرهنگی، انسانی، فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، ساختاری-اداری و راهبردهای رهبری و مدیریتی در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: مقایسه میانگین نمرات وضعیت اشتراک دانش از لحاظ زیرساخت فرهنگی، انسانی، فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، ساختاری-

اداری و راهبردهای رهبری و مدیریتی از دیدگاه اعضای هیأت علمی با میانگین مطلوب مفروض (۳)

Table 1: Comparison of the mean scores of knowledge sharing status in terms of cultural, human, information and communication technologies, structural-administrative, and leadership and management strategies from the viewpoint of faculty members with a reasonable average (3)

متغیر Variable	تعداد Number	میانگین Mean	اختلاف میانگین Difference mean	آماره (t) آزمون t-Test	درجه آزادی (df)	سطح معنی داری p-value	فاصله اطمینان ۹۵٪ حد بالا Upper limit	حد پایین Lower limit
زیرساخت فرهنگی Cultural infrastructure	115	2/820	-0/179	-4/403	114	0/018	-0/031	-0/327
زیرساخت انسانی Human infrastructure	115	2/81	-0/182	-4/076	114	0/000	-0/093	-0/270
زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی Infrastructure for information and communication technologies	115	3/162	0/161	2/79	114	0/006	0/277	0/046
زیرساخت ساختاری-اداری Structural Infrastructure - Administrative	115	2/776	-0/223	-3/173	114	0/002	-0/084	-0/363
زیرساخت رهبری و مدیریتی Leadership and Management Infrastructure	115	2/716	-0/283	-4/173	114	0/000	-0/147	-0/412

بر اساس نتایج جدول ۱، مقدار معناداری آزمون فرضیه برای زیرساخت فرهنگی، زیرساخت انسانی، زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، زیرساخت ساختاری-اداری و زیرساخت رهبری و مدیریتی در سطح ۰/۰۵ معنادار می‌باشد.

ضمناً بزرگتر بودن مقدار آماره t از حد بحرانی (۲/۶۶) و نیز شاخص کران‌های بالا و پایین آزمون فوق با توجه به اختلاف میانگین‌های بدست آمده نشان دهنده فاصله امتیازات کسب شده از عدد مبنا می‌باشد. بنابراین براساس اطلاعات و نتایج مندرج در جدول بین میانگین نمرات اعضای هیأت علمی از لحاظ زیرساخت فرهنگی، زیرساخت انسانی، زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، زیرساخت ساختاری-اداری و زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی با میانگین مفروض مطلوب (۳) تفاوت معناداری مشاهده می‌شود. از سوی دیگر منفی بودن اختلاف میانگین با عدد مبنا برای زیرساخت فرهنگی، زیرساخت انسانی، زیرساخت ساختاری-اداری و زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی حاکی از این است که وضعیت اشتراک دانش از لحاظ این زیرساخت‌ها از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ با سطح مطلوب فاصله دارد. از سوی دیگر مثبت بودن اختلاف میانگین برای زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی با عدد مبنا حاکی از این است که وضعیت اشتراک دانش از لحاظ این زیرساخت از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده دامپزشکی و دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد.

برای پاسخ به سؤال ۶ پژوهش و مقایسه وضعیت اشتراک دانش در میان سه دانشکده جامعه پژوهش از آزمون تحلیل واریانس یک راه استفاده شده است که نتایج حاصل در جدول ۲ آورده شده است.

نتایج آزمون لونز نشان داد که فرض برابری واریانس‌ها در تحلیل واریانس رعایت شده است. از این رو با توجه به نتایج جدول ۳ می‌توان گفت وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر این امر در دانشکده‌های دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از نظر زیرساخت انسانی با توجه به F بدست آمده و سطح معناداری آن (۰/۱۴) که از ۰/۰۵ بیشتر می‌باشد تفاوت معناداری بین وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر این امر در دانشکده‌های دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز وجود ندارد؛ همچنین با توجه به نتایج جدول بالا می‌توان گفت بین وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر این امر در دانشکده‌های دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از نظر زیرساخت فرهنگی، با توجه به F بدست آمده و سطح معناداری آن (۰/۰۱) که از ۰/۰۵ کمتر است با در نظر گرفتن متغیر زیرساخت فرهنگی تفاوت معناداری وجود دارد. برای درک این تفاوت از آزمون تعقیبی توکی استفاده شده است که نتایج مقایسه میانگین‌های زوجی نشان داد بین علوم چمران (۲/۴۷۹) و دامپزشکی چمران (۳/۰۵۲) و همچنین بین دانشکده علوم دانشگاه شهید چمران اهواز (۲/۴۷۹) و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز (۲/۹۳۱) تفاوت معناداری وجود دارد این در حالی است که بین دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز در متغیر زیرساخت فرهنگی تفاوتی مشاهده نشد. با توجه به نتایج جدول ۲ می‌توان گفت وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر این امر در بین دانشکده‌های دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از نظر زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، زیرساخت ساختاری-اداری و زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی با توجه به F بدست آمده و سطح معناداری آن (۰/۰۸) که از ۰/۰۵ بیشتر است تفاوت معناداری وجود ندارد.

جدول ۲: مقایسه وضعیت اشتراک دانش و عوامل مؤثر بر این امر در دانشکده‌های دامپزشکی و علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از نظر زیرساخت فرهنگی، انسانی، فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، راهبردهای رهبری و مدیریتی، و ساختاری-اداری

Table 2: Comparison of Knowledge Sharing Knowledge and Factors Affecting It in the Faculty of Veterinary Medicine and Basic Sciences of Shahid Chamran University of Ahwaz and Faculty of Basic Sciences of Medical Sciences, Jundishapur University of Medical Sciences, Ahwaz, in terms of cultural, human, information and communication technologies, leadership and management strategies, And structural - administrative

سطح معناداری p-value	F	میانگین مجدورات Average squares	درجه آزادی df	مجموع مجدورات Sum of squares	منابع تغییر Sources Change	عوامل مؤثر بر اشتراک دانش Leadership and Management Infrastructure
0/141	1/996	0/450 0/225	2 112 114	0/900 25/253 26/153	بین گروهی group Among درون گروهی Intergroup کل Total	زیرساخت انسانی Human infrastructure
0/012	4/579	2/772 0/605	2 112 114	5/554 67/789 73/342	بین گروهی group Amon درون گروهی Intergroup کل Total	زیرساخت فرهنگی Cultural infrastructure
0/605	0/505	0/292 0/578	2 112 114	0/584 64/713 65/297	بین گروهی group Amon درون گروهی Intergroup کل Total	زیرساخت ساختاری-اداری Structural Infrastructure - Administrative
0/083	2/547	0/349 0/137	2 112 114	0/698 15/352 16/050	بین گروهی group Amon درون گروهی Intergroup کل Total	زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی Infrastructure for information and communication technologies
0/278	1/295	0/695 0/537	2 112 114	1/390 60/094 61/483	بین گروهی group Amon درون گروهی Intergroup کل Total	زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی Leadership and Management Infrastructure

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج مربوط به اطلاعات جمعیت‌شناختی بیانگر این است که اکثر پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه پژوهش با ۵۷/۴ درصد از دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز و ۲۸/۷ درصد پاسخ‌دهندگان از دانشکده علوم دانشگاه شهید چمران اهواز و کمترین پاسخ‌دهندگان با ۱۳/۹ درصد از دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز بودند. همچنین اکثر پاسخ‌دهندگان را مردان با ۶۰/۹ تشکیل می‌دهند و فقط ۳۹/۱ را زنان تشکیل می‌دهند. این توزیع نسبت به جامعه پژوهش که ۱۲۶ نفر از جامعه را مردان تشکیل می‌دهند در مقابل تعداد اندک زنان (۴۱) نفر طبیعی به نظر می‌رسد. اکثر پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه پژوهش با ۹۱/۳ درصد دارای مدرک دکتری هستند. از نظر سابقه شغلی اکثریت پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه سابقه زیر ۱۰ سال دارند که ۴۰/۹ درصد از کل پاسخ‌دهندگان به این رده اختصاص دارد.

با توجه به نتایج به دست آمده از این مطالعه میانگین کلی وضعیت زیرساخت فرهنگی برابر با ۲/۸۲ می‌باشد که بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این زیرساخت در جامعه پژوهش است. نتایج حاصل از بررسی این زیرساخت با نتایج Porsrajian (2013) and Nemat Anaraki and Noshinfard (2013) and Soltani Ali Abadi (2013) (research, Olia, Soltani Ali Abadi) همسو است.

از راهکارهای تقویت زیرساخت فرهنگی می‌توان به برگزاری کنفرانس‌ها و گردهمایی‌هایی راجع به اهمیت اشتراک دانش، فرصت‌ها و مزیت‌هایی که با پیاده‌سازی اشتراک دانش برای دانشگاه و ارتقاء رتبه و جایگاه در سطح ملی و بین‌المللی برای دانشگاه ایجاد می‌شود اشاره کرد. تقدیر مادی و معنوی از اعضای جهت فعالیت‌هایشان در مسیر تحقق اهداف سازمانی، و اینکه اگر اعضای هیأت علمی خود را در تحقق اهداف سازمانی شریک بدانند و نسبت به نتیجه دادن همکاری‌های علمی خود و قدردانی از فعالیت‌هایشان در این زمینه اطمینان داشته باشند اعتماد لازم بین اعضای و مدیریت جهت همکاری در تحقق اهداف سازمانی شکل می‌گیرد. در رابطه با زیرساخت انسانی میانگین بدست آمده برابر با ۲/۸۱ است که بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این مؤلفه می‌باشد. نتایج بررسی این زیرساخت با نتایج پژوهش (Kiz 2008; Jafarzadeh Kermani; 1394; Rajaei Azarakhani, Rajaipour and Hoveyda, 1394) همخوانی دارد. راه‌اندازی سیستم‌هایی در راستای آگاهی‌رسانی جهت تبادل دانش به عنوان مثال وب‌سایت‌ها، خبرنامه‌ها و سایر ابزارهای فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی را می‌توان به عنوان راهکاری در رابطه با آگاهی‌رسانی و ترغیب نیروی انسانی از جمله مدیران و مسئولان دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها در راستای حمایت از فعالیت‌های اشتراک دانش و اعضای هیأت علمی جهت شرکت در این فعالیت‌ها نام برد.

در رابطه با زیرساخت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی با توجه به میانگین کلی به دست آمده (۳/۱۷) نتایج پژوهش بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این زیرساخت است. این نتیجه با نتایج پژوهش (Oneyang Zhang et al. 2010; Kiz 2008; Ismail Pahah and Khayat Moghaddam 1392; Tajdaran and Rezaei Sharifabadi and Rafoa 1392) همخوانی دارد. در رابطه با این زیرساخت باید نیازمندی‌های کاربران سیستم‌های اطلاعاتی در رابطه با سهولت فرایند اشتراک دانش سنجیده شود و در راستای رفع کمبودها در این زمینه اقدامات لازم انجام شود. جهت پشتیبانی فنی از سیستم‌های مورد استفاده اعضای هیأت علمی باید نیروهای متخصص و کافی به کار گرفته شود. یافته‌های پژوهش در رابطه با زیرساخت ساختاری-اداری بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این مؤلفه با میانگین (۲/۷۷) می‌باشد که با نتایج پژوهش (Rafova et al. (1392) همخوانی دارد.

از راههای تقویت زیرساخت ساختاری-اداری، می‌توان به فرهنگ‌سازی و ترویج ارتباطات بیشتر بین اعضای هیأت علمی، در نظر گرفتن جلسات کاری بیشتر جهت گفتگوی رودررو برای اعضای هیأت علمی و استفاده از فضای مجازی در این زمینه اشاره کرد. نتایج پژوهش برای زیرساخت راهبردهای رهبری و مدیریتی بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این مؤلفه با میانگین (۲/۷۱) می‌باشد. این نتیجه با نتایج پژوهش (Khatamiyan Far and Pirekh (2009) همخوانی دارد.

با توجه به اهمیت نقش مدیریت سازمان در فرهنگ‌سازی، پیاده‌سازی و حمایت از فرایند اشتراک دانش و همچنین نقش تأثیرگذار مدیریت در تشویق و ایجاد انگیزه در اعضاء جهت شرکت در فعالیت‌های اشتراک دانش باید در این زمینه تدابیر لازم دیده شود و مدیریت دانشگاه را نسبت به اشتراک دانش و اهمیت و مزیت‌های این امر توجیه نمود. این امر نیازمند یک متخصص جهت برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی برنامه‌هایی جهت آشنایی مدیریت با بحث اشتراک دانش و اهمیت این امر و نیز ایفای نقش به عنوان مشاور مدیریت دانشگاه در رابطه با پیاده‌سازی برنامه‌های اشتراک دانش در این زمینه است که متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی به دلیل تسلط بر این حوزه بهترین گزینه در این رابطه می‌باشند.

از لحاظ مقایسه‌ای بین سه دانشکده، نتایج پژوهش بیانگر وضعیت بهتر دانشکده دامپزشکی نسبت به سایر دانشکده‌های مورد بررسی، از لحاظ وضعیت زیرساخت‌های اشتراک دانش است. به نظر می‌رسد دلیل این برتری، پیوستگی موضوعی و ارتباط بیشتر رشته‌ها و گرایش‌های موجود در این دانشکده باشد. در حالی که دانشکده علوم پایه دانشگاه شهید چمران اهواز، به دلیل پراکندگی رشته‌ها، ضعیف‌ترین وضعیت را در بین سه دانشکده مورد بررسی دارد.

از نظر زیرساخت‌های مورد بررسی، فقط از نظر زیرساخت فرهنگی تفاوت معناداری بین دو دانشگاه مشاهده می‌شود و این در حالی است که دانشکده دامپزشکی از نظر زیرساخت فرهنگی وضعیت بهتری از سایر دانشکده‌ها دارد و پس از آن دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز و در آخر نیز دانشکده علوم دانشگاه شهید چمران اهواز قرار دارد. به نظر می‌رسد دلیل این امر فرهنگ حاکم بر دانشکده‌هاست که بیانگر همکاری بیشتر بین اعضاء هیأت علمی به دلیل اعتماد بیشتر اعضاء هیأت علمی و حمایت بیشتر مسئولان دانشکده‌ی دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشکده علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز است.

پیشنهاد‌های برخاسته از پژوهش

پیشنهاد می‌شود با برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی از طرف بخش مدیریت دانش دانشگاه جهت آموزش و بیان اهمیت و تأثیر اشتراک دانش بر موفقیت شخصی و سازمانی برای اعضاء هیأت علمی تلاش شود. پیشنهاد می‌شود با حمایت از فعالیت‌های اشتراک دانش و در نظر گرفتن تشویق‌های مادی و معنوی برای اعضاء از طرف مدیریت دانشگاه در جهت پیشبرد و فرهنگ‌سازی برای پذیرش اشتراک دانش گام برداشته شود. پیشنهاد می‌شود با در نظر گرفتن نشریه مختص بخش مدیریت دانش آگاهی‌بخشی در این زمینه تقویت شود. پیشنهاد می‌شود بخش مدیریت دانش دانشگاه، مدیران و مسئولان دانشگاه را از مزایای پیاده‌سازی اشتراک دانش آگاه کند و حمایت ایشان را نسبت به فرهنگ‌سازی اشتراک دانش جلب کند.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافع از سوی نویسندگان گزارش نشده است.

References

- Aged, m. (1395). Study of Knowledge Sharing Status in Public Libraries of Kermanshah Province in order to provide solutions for improving knowledge management in these libraries. Master's thesis, Razi University of Kermanshah, Faculty of Social Sciences.
- Ahmad, F. (2017). Knowledge – Sharing Networks: Language Diversity Its Causes, and Consequences. Knowledge and Process Management.
- Beckett, RC. (2000). A characterization of corporate memory as a knowledge system. *Journal of Knowledge Management*, 4 (4), 9-311.
- Bock, G. W & Kim, Y. G. (2002). Breaking the Myths of Rewards: An Exploratory Study of Attitudes about Knowledge Sharing. *Information Resources Management Journal*, 15 (2), 14-12.
- Davenport, T.H & Prusak, L. (1998). Working knowledge: how organizations manage what they know. Boston, Ma: Harvard Business School press.
- Debowski S. (2006). Knowledge management. Australia: John wiley & sons Australia.
- Ding, Rose; Corby, Oliver. (1999). Methods and tools for corporation knowledge management. Available at: www.citeseer.ist.psu.edu//deing98_methods.html.
- Drucker, P. (1993). Post-Capital Society. New York: Harper & Collins, NewYork, Ny: in [154].
- Gottschalk, P. (2007). It in knowledge management, Noewegian School of management BI, Norway. Knowledge Management System in Law Enforcement: Technologies and Technoques.
- Hoegl M., Schulze A. (2005). "How to support knowledge management methods"; *European Management Journal*, 23 (3).
- Hong, D. (2011). Developing strategies for overcoming barriers to knowledge sharing based on conversational knowledge management: A case study of Afinancial Company. *Expert System with Applications*, 38 (12), 14417-14427.
- Hossein Gholizadeh, R, Mirkamali, S. M. (1389). Key factors affecting knowledge sharing; case study of Ferdowsi University Faculty of Educational Sciences and Psychology. *Quarterly of the Iranian Higher Education Association*, 3 (1), 61-78.
- Ismail Panah, F, Khayyat Moghdam, Q. (1392). Existing Knowledge Sharing Sharing Among Faculty Members of Universities (Case Study of Islamic Azad University of Mashhad). *Productivity Management*. 26, 43 - 68.
- Jafarzadeh Kermani, Z. (1394). Investigating the effect of individual factors on knowledge sharing behavior of faculty members in the field of information science and science. *Theoretical and Applied Research in Information Science and Science*, 5 (2), 40-61.
- Jashpara, A. (2004). Knowledge Management: In Integrated Approach. Essex: Prentice Hall.

- Keyes, J. (2008). Identifying the Barriers to Knowledge Sharing In Knowledge Intensive Organizations. Unpublished Doctral Dissertation, North Central, Arizona,
- Khakpour, A, Patchouchi, MH, Hero, M, Aboul Qasemi, M. (1388). Investigating the relationship between organizational culture and knowledge management among faculty members. *Culture Strategy*, 5, 91 - 105.
- Khatamiyanfar, p. Pirekh, M. (1388). Investigating the factors that encourage and discourage knowledge sharing in the organization of libraries, museums and Qods Razavi Documentation Center. *Journal of Library and Information Science*,
- Kim S, Ju B. (2008). An analysis of faculty perceptions: attitudes toward knowledge sharing and collaboration in an academic institution. *Library & Information Science Research*, 30 (4), 282-290.
- Kogut, B. Zander, U. (1992). Knowledge of the Firm, Combinative Capabilities, and the Replication of technology. *Organization Science*, 3 (3), 97-383.
- Manasco, B. (2000). The trials and triumphs of the knowledge era. *Internet*. No, 1.
- One's wisdom, H, Divine deity, A, Hosseini, M. (1390). A reflection on promoting knowledge sharing in the light of organizational citizenship behavior (Case study: Ministry of Housing and Urban Development and Ministry of Roads and Transportation). *Public Administration Research*, Fourteenth, 63-84.
- Poursrajian, D, Olia, M, Soltani Aliabadi, M. (1392). Identifying and prioritizing barriers to knowledge sharing in universities and higher education centers of Imam Javad (AS). *Quarterly Journal of Technology Growth*, 9 (34).
- Qasemi, S. (1391). Investigating the information needs of faculty members and employees of Ferdowsi University of Mashhad to provide knowledge management. master's degree in information science and science, to the referee's guidance. Mashhad Ferdowsi University
- Rajae Azarakhani, AS. Rajaipour, S. Hoveida, R (1395). The Study of Knowledge Sharing Behavior among Faculty Members of Isfahan Selected Universities. *Journal of Medical Education Development*, 9 (21), 37 - 46.
- Reptile, s. Crowns, m. Rezaei Sharif Abadi, Saeed (1392). Infrastructure Infrastructure Implementation Knowledge sharing in the insurance industry. *Journal of Research in Library & Information Science*, 47 (3), 325-346.
- Retrieved May 20, 2010, From [Http://Search.Proquest.com/Docview/304823317df934a785350da/1?Accountid=816877](http://Search.Proquest.com/Docview/304823317df934a785350da/1?Accountid=816877).
- Rezaei, Batul (1392). Study of Knowledge Sharing Status and its Effective Factors in Ahwaz Regional Electricity Organization in order to provide solutions for implementation of practical mechanisms of

- knowledge sharing in this organization. Master thesis, Shahid Chamran University of Ahvaz, Faculty of Educational Sciences and Psychology.
- Sohil, sadiq, Daud, Salina (2009). Knowledge Sharing in Higher Education Institution perspectives From Malaysia. *The Journal of Information and Knowledge Management*, 32 (2), 125 – 142.
- Soleimanpur, S, Farajpahloo, A, Dehdirard, H. (1395). Knowledge sharing infrastructure at Shahid Chamran University from faculty members and graduate students of this university. *Quarterly Journal of Library and Information Science Studies*, 19, 21-38.
- Sujata S, Santosh P (2016). Sharing of Knowledge among Faculty in a Mega Open University. *Open Praxis*, 8 (3), 247 – 264.
- Sundaresan S, Zhang Z, editors (2004). Facilitating knowledge transfer in organizations through incentive alignment and IT investment. *Proceedings of the 37th Hawaii International Conference on System Sciences*; 2004; Hawaii [cited 2012 Aug 5]. Available from: URL:<http://csdl2.computer.org/comp/proceedings/hicss/2004/205680248c.pdf>.
- The methodology of the national ranking system of universities and research institutes of Iran at the Citation Center of Islamic World Science (ISC), retrieved from ur.isc.gov.ir. Observed on 20/7/1396.
- Yixiang zhang, Yulin Fang, Kwok-Kee Wei, Huaping Chen (2010). Exploring the role of psychological safety in promoting the intention to continue sharing knowledge in virtual communities. *International Journal Information Management*, 30, 425-436.
- Zhang J, Faermans R, editors (2004). The nature of Knowledge sharing practice: experiences from building the MACROS system. *Proceeding of the 37 th Annual Hawaii International Conference on system sSciences*; 2004; Hawaii [cited 2013 Feb 17].

COPYRIGHTS

© 2019 by the authors. License SCU, Ahvaz, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)